

Dosarul nr. 2r-548/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. N. Mazur)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. L. Bulgac, V. Sîrbu, V. Buhnaci)

DECIZIE

4 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Paulian Popa
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Zinaidei Sorochina împotriva
lui Paulian Popa cu privire la încasarea sumei
împotriva încheierii din 2 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost restituită cererea de apel depusă de Paulian Popa

constată:

La 8 octombrie 2018, Zinaida Sorochina a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Paulian Popa cu privire la încasarea sumei.

Întemeindu-și pretențiile în baza dispozițiilor art. 871, 872 Cod civil, art. 166,
167 CPC, a solicitat încasarea de la pârât în beneficiul său a împrumutului în sumă de
545 000 de lei și a dobânzii de întârziere în sumă de 144 879,02 lei.

Prin hotărârea din 28 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a
fost admisă acțiunea parțial.

A fost încasată de la Paulian Popa în beneficiul Zinaidei Sorochina datoria în
sumă de 545 000 de lei.

A fost încasată de la Paulian Popa în beneficiul statului taxa de stat în sumă de
16 350 de lei.

În rest, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

A fost încasată de la Zinaida Sorochina în beneficiul statului taxa de stat în sumă
de 4 346 de lei.

La 27 decembrie 2019, Paulian Popa, reprezentat de avocatul Alexandru
Chisnencu a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând
admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu
privire la respingerea acțiunii ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Prin încheierea din 25 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, nu a fost dat curs cererii de apel depusă de Paulian Popa, reprezentat de avocatul Alexandru Chisnencu și a fost comunicat apelantului și reprezentantului său că necesită să prezinte dovada de plată a taxei de stat în sumă de 12 262,50 de lei și cererea de apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea apelului, acordându-i pentru aceasta un termen de 10 zile din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză pentru înlăturarea neajunsurilor, iar în caz contrar, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369 alin. (1) CPC.

La 4 mai 2020, Paulian Popa a depus cerere cu privire la scutirea de plata taxei de stat, invocând situația financiară precară.

Prin încheierea din 18 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea cu privire la scutirea de plata taxei de stat depusă de Paulian Popa ca fiind neîntemeiată, nu a fost dat curs cererii de apel depusă de Paulian Popa și a fost comunicat apelantului că necesită să prezinte apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat în sumă de 12 262,50 de lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 10 zile din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză pentru înlăturarea neajunsurilor, iar în caz contrar, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369 alin. (1) CPC.

La 11 iunie 2020, Paulian Popa a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 28 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanței și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție. Totodată, a solicitat scutirea de plata taxei de stat, deoarece este în imposibilitate să o achite din lipsa de resurse financiare necesare.

Prin încheierea din 18 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea cu privire la scutirea de plata taxei de stat depusă de Paulian Popa ca fiind neîntemeiată, nu a fost dat curs cererii de apel depusă de Paulian Popa și a fost comunicat apelantului că necesită să prezinte dovada de plată a taxei de stat în sumă de 12 262,50 de lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 10 zile din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză pentru înlăturarea neajunsurilor, iar în caz contrar, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369 alin. (1) CPC.

Prin încheierea din 2 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Paulian Popa.

La 28 septembrie 2020, Paulian Popa a declarat recurs împotriva încheierii din 2 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia și casarea încheierii instanței de apel.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea recurată, considerând-o neîntemeiată.

A remarcat că s-a adresat în instanța de apel cu o cerere, prin care a solicitat scutirea de plata taxei de stat, invocând că în perioada 25 septembrie 2018 – 23 august 2019 nu a activat din motivul că Biroul Asociat de Avocați Buiucani, în care a activat, a rămas fără oficiu, iar șeful Biroului nu a reușit să convoace o adunare cu drept

deliberativ pentru a fi pusă pe ordinea de zi chestiunea privind excluderea celor 4 avocați din birou, în care nu mai putea activa, neavând oficiu, mandate și chitanțe.

A menționat că după ce la 23 august 2019, Ministerul Justiției al RM a adoptat decizia de înregistrare a Cabinetului Avocatului Paulian Popa, pe parcursul a unui an și o lună a reușit să încheie doar 8 contracte în sumă totală de doar 19 600 de lei, din care a reușit să achite doar plata pentru locațiunea sediului, în care activează și serviciile comunale, care sunt în mărime de circa 600 de lei lunar și cotizațiile de membru al Uniunii Avocaților din RM în mărime de 100 de lei lunar, neputând să mai achite plățile necesare nici în fondul social, nici pentru asigurarea medicală și nici pensia de întreținere a copilului minor.

A susținut că i-a fost înstrăinată casa de locuit la licitație la mai puțin de jumătate din prețul ei real, rămânând astfel și fără acoperiș, și fără mijloace bănești, împrejurări care l-au pus într-adevăr în situația de imposibilitate de a achita taxa de stat, circumstanțe neapreciate de instanța de apel.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele dosarului rezultă că copia încheierii recurate a fost expediată în adresa recurentului și reprezentantului acestuia la 10 septembrie 2020, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 153), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 28 septembrie 2020.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum rezultă din materialele dosarului, la 27 decembrie 2019, Paulian Popa, reprezentat de avocatul Alexandru Chisnencu a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție (f. d. 103-104).

Tot actele cauzei atestă că prin încheierea din 25 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, nu a fost dat curs cererii de apel depusă de Paulian Popa, reprezentat de avocatul Alexandru Chisnencu și a fost comunicat apelantului și reprezentantului său că necesită să prezinte dovada de plată a taxei de stat în sumă de 12 262,50 de lei și cererea de apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea apelului, acordându-i pentru aceasta un termen de 10 zile din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză pentru înlăturarea

neajunsurilor, iar în caz contrar, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369 alin. (1) CPC (f. d. 113-115).

Ulterior, la 4 mai 2020, Paulian Popa a depus cerere cu privire la scutirea de plata taxei de stat, invocând situația financiară precară (f. d. 117-118).

Ca urmare, prin încheierea din 18 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea cu privire la scutirea de plata taxei de stat depusă de Paulian Popa ca fiind neîntemeiată, nu a fost dat curs cererii de apel depusă de Paulian Popa și a fost comunicat apelantului că necesită să prezinte apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat în sumă de 12 262,50 de lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 10 zile din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză pentru înlăturarea neajunsurilor, iar în caz contrar, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369 alin. (1) CPC (f. d. 121-124).

La 11 iunie 2020, Paulian Popa a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 28 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanței și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție. Totodată, a solicitat scutirea de plata taxei de stat, deoarece este în imposibilitate să o achite din lipsa de resurse financiare necesare (f. d. 129-133).

Prin încheierea din 18 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea cu privire la scutirea de plata taxei de stat depusă de Paulian Popa ca fiind neîntemeiată, nu a fost dat curs cererii de apel depusă de Paulian Popa și a fost comunicat apelantului că necesită să prezinte dovada de plată a taxei de stat în sumă de 12 262,50 de lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 10 zile din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză pentru înlăturarea neajunsurilor, iar în caz contrar, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369 alin. (1) CPC (f. d. 138-142).

Este cert și faptul că prin încheierea din 2 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Paulian Popa (f. d. 148-152).

Verificând legalitatea încheierii instanței de apel, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată ca justificată concluzia instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel depusă de Paulian Popa.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de recurs va reține prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, conform cărora instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Astfel, raportând la caz dispozițiile legale specificate supra, instanța de recurs relevă că încheierea din 18 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu a fost dat curs cererii de apel, a fost expediată la adresa lui Paulian Popa – mun. XXXXX str. XXXXX of. X, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la actele cauzei (f. d. 143).

Din materialele dosarului se mai constată că copia încheierii de a nu da curs cererii de apel a fost recepționată de către Paulian Popa la data de 15 iulie 2020, fapt confirmat prin avizul de recepție a acesteia (f. d. 146).

Prin urmare, termenul de 10 zile acordat de instanța de apel pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel a început să curgă la data de 16 iulie 2020 și, respectiv, a expirat la data de 25 iulie 2020.

Dat fiind faptul că data de 25 iulie 2020 a fost zi de sâmbătă, iar data de 26 iulie 2020 - duminică, prin urmare, zile nelucrătoare, în conformitate cu prevederile art. 112 alin. (2) CPC, ultima zi de lichidare a neajunsurilor cererii de apel se constată a fi 27 iulie 2020, ca următoarea zi lucrătoare.

Distinct de aceste constatări, la caz, se va consemna că Paulian Popa nu a înlăturat, în termenul acordat de către instanța de apel, neajunsul indicat în încheierea din 18 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău. Or, Paulian Popa urma să prezinte dovada de plată a taxei de stat în sumă de 12 262,50 de lei până la data de 27 iulie 2020.

Astfel fiind, se atestă că instanța de apel, având la bază prevederile art. 369 alin. (1) CPC, întemeiat a dispus, prin încheierea din 2 septembrie 2020, restituirea cererii de apel depusă de Paulian Popa, dat fiind faptul că acesta nu a executat indicațiile instanței de apel din încheierea de a nu da curs cererii de apel și nu a prezentat instanței de apel dovada de plată a taxei de stat în sumă de 12 262,50 de lei, iar recurentul nu a invocat în recurs niciun argument, care ar răsturna concluzia instanței de apel.

Instanța de recurs va nota că, deși recurentul Paulian Popa susține în cerera de recurs că nu a achitat taxa de stat pentru cererea de apel în legătură cu starea grea financiară, dânsul nu a contestat și încheierea din 18 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea lui cu privire la scutirea de plata taxei de stat ca fiind neîntemeiată și acordat termen pentru înlăturarea neajunsului cererii de apel, dar a venit cu recurs doar împotriva încheierii din 2 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Paulian Popa ca urmare a neînlăturării neajunsului cererii de apel.

În acest sens, se va reține că Paulian Popa trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini actele procedurale în termenii acordați de instanța de apel.

Această obligație rezultă și din dispozițiile art. 56 alin. (3) CPC, care indică că participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Instanța de recurs consideră necesar, la acest segment, de a menționa și faptul că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Aici, se va menționa că, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, stabilirea bazei legale a unei acțiuni de către instanță și termenele – limită pentru introducerea unei acțiuni se numără printre limitările permise ale dreptului de acces la o instanță, cu condiția ca acestea să nu restricționeze accesul unei persoane la un tribunal de o manieră care îi afectează chiar esența dreptului sau când nu urmăresc

un scop legitim ori nu există o relație rezonabilă de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul care trebuie atins.

Față de cele ce preced, se constată netemeinicia recursului declarat de Paulian Popa, fapt ce impune respingerea acestuia și menținerea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de Paulian Popa.

Se menține încheierea din 2 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Zinaidei Sorochina împotriva lui Paulian Popa cu privire la încasarea sumei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Mariana Pitic

Nicolae Craiu